

Психолошкиња, педагошкиња, гинеколошкиња и друге „шкиње”

24. фебруара 2016.

Лингвиста Рада Стијовић сматра да увођење именица женског рода за означавање професије, као што су психолошкиња, педагошкиња или гинеколошкиња уопште није потребно јер се једноставно не уклапа у српски језик. На овај начин никако се не постиже наводна равноправност полова, већ сасвим супротно – издвајају се различитости.

– То је био разлог због кога су се жене у Србији пре више од сто година побуниле против својих женских презимена, на пример Марковићка или Марковићева, и тражиле да носе мушка презимена – Марковић. Управо зато да се не би издвајале, да се не би потенцирала њихова различитост. Дакле, када је име професије у питању, не бих мењала ништа. Реченица: Ја сам професор, а моја сестра адвокат ни најмање не дисквалификује жену, нити нам одузима било каква права – каже Стијовић.

– Политички коректан речник је исконструисан и исфорсиран. Не треба никог вређати, називати погрдним именима, омаловажавати, а у речима које се данас називају некоректним тога нема – каже Рада Стијовић.

У последње време међу доконим српским браниоцима части оцвалих девојака често се говори о укидању именица госпођа или госпођица, да се не би осећале увређеним оне припаднице нежнијег пола које нису хтеле или нису могле да нађу мужа.

– Онда бисмо морали да укинемо и именице девојка и жена, кад прва означава неудару, а друга удару особу. Куд би нас то одвело и зашто? Ако смо слободне личности и изборимо се за праве вредности, за то на пример да ниједна од ових речи није погрдна, зашто би нам сметало да нас именују једном од њих? – сматра Стијовић.

Слично је и са именицама Циганин, Шиптар или црнац.

– Шиптари и Цигани сами себе зову тако. Ако кажемо да је то погрдно, онда ми грешимо, ми дајемо боју тим речима коју оне очито немају јер се ти народи не би сами тако звали.

Именица црнац такође није погрдна. Напротив, код нас се каже радим као црнац, што значи да радим много, вршено, напорно...

– И зашто онда укидати ту именицу? Можда она у Америци има другачије значење, због њиховог некадашњег односа према црнцима, али то нас не обавезује да ми нешто мењамо у нашем свом језику. Ако то неко тражи од нас, треба му објаснити, а не радити по оној народној видела жаба да се коњи поткивају, па и она дигла ногу – каже Стијовић.

Како се по много чему угледамо на Америку и велике европске земље, не би било чудно да прихватимо иницијативу о забрани социјално неприхватљивих израза. Њима је обухваћено двадесет три појма које треба избацити не само из јавног говора већ из дневне употребе. **Тако изрази као што су самохран или незапослен постају дискриминаторски, а сиромашан се може назвати само социјално угроженим.**

– **Социјално угрожен је далеко гора реч него сиромашан, рекла бих чак с извесном дозом погрдности.** Можда неко хоће њом да каже да је тог сиромашног неко други угрозио и да он сам није крив зато што је сиромашан, али то ми се некако чини демагошким. Што се тиче израза самохран, за мене је то лепа реч која у себи чува и стару реч хранити, у смислу чувати, бринути. Шта у њој има лоше? Не треба је примењивати онда када су родитељи растављени, али обоје брину о детету или деци. Тада не бих рекла самохрана мајка или самохрани отац. Али, у случају кад заиста само једно брине, то треба и рећи. Ако нећете да се зна да сами бринете о детету, немојте рећи ништа, ни ту нити неку другу реч, осим отац или мајка – истиче др Стијовић.

Изворник: Писменица.рс